

TELEGRAFUL ROMÂN

Nr 61. ANUL XI.

Sabiu 20 Iuliu, 1863.

Telegrafulu eșe de dona ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face în Sabiu la expeditiua foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gal'a, prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. a. car' pe o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu an 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ' si tieri straine pe anu 12 fl. pe 1/2 anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. s pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v.

Declaratiunea deputatiloru si regalistiloru magiari.

Membrii magiari ai dietei transsilvane—afara de trei regalisti,—se hotarira in fine a nu lua parte la acesta dieta, si predara spre legitimarea sea presidului dietalu urmatoarea declaratiune:

Illastre Domnule Consiliaru si Presedinte provisoriu dietalu! Suntemu petruasi profunda de inalt'a insemnatate a aceluor cestiuni, a caroru deslegare sa se incerce prin diet'a conchiamata. Intre acestea merita consideratiune deosebita innainte de tote acelea, care tracteaza statorirea referintieloru imprumutate ale feluriteloru nationalitati ale patriei.

Noi dorimu cu sinceritate, ca indreptatirea egala nationala, confessiunala si individuala a tuturor nationalitatiloru din patri'a nostra, si intre acestea cu deosebire a Romaniloru sa se proclame si sa se asigure — Ca sa se faca acesta cu sustinerea consciintiosa a unitatii si demnitatii patriei, si pe cale legala, voimu cu atat'a mai vertosu, fiindu dorint'a nostra cea mai intima, ca concordia, ce lipsi atat'a tēmpu din inim'a patriei nostre, sa se restaureze, ca voint'a si poterile tuturor cetatieniloru patriei, ori de ce limba si confessiune s'aru tine, sa se castige pentru innaintarea binelui comunu.

Noi credemu, ca deslegarile cele momentose mentionate, fara de a se jertfi libertatea constitutionala, nu numai ca suntu cu potintia, ci credemu, ca pastrarea libertatii n' stre constitutionale e uniculu mediu efectivu, prin a carui intrebuintiare se pote ajunge deslegarea mentionateloru deja cestiuni nationale si altoru cestiuni preamomentose.

Cu bas'a cea de o mia de ani a constitutiunei nostre s'au straplantatu in timpurile mai noue felurite institutiuni, drepturi si legi, a caroru modificare, suplinire prin altele noue seu suspensare totala a devenitu necesitate. Acesta n'o crede si n'o scie nimenea mai bine decatu noi; dar totu asia de tare suntemu convinsi, ca aru fi incercarea cea mai periculosa, candu cu institutiunile, drepturile si legile constitutiunei nostre, ce pretindu a fi modificate, s'aru clati seu dora chiaru s'aru restorna totdeodata temeliele aceleia. Aceste temelii suntu garantiile cele ne'ncungiurabile ale ori carui statu liberu; aceste temelii, si numai aceste suntu apte, de a radica pe ele edificulu libertatii constitutiunale, alu indreptatirei egale nationale, confessiunale si individuale. — Noi numai o astfelu de deslegare o privimu a fi indreptatita, cuvenita si salutaria; ear la o deslegare contraria, dupa convictiunea nostra, nu suntemu indreptatiti nici noi, nici altii.

Am pecatui inontra constitutiunei si a legiloru patriei nostre, candu ne-am ocupat locurile intr'o dieta, carea s'au infiintiatu cu vatemare essentiala a constitutiunei nostre, asupr'a careia cele mai multe corporatiuni indreptatite la reprezentare ale patriei nostre s'au declarat in asemenea sensu. Am vetema si mai greu libertatea nostra constitutionala, candu am participat la deslegarea cea opusa diametralmente convictiunei nostre mai susu motivate a cestiuniloru deschise. Ve rogamu pre Illusritatea Vostra cu reverintia, ca sa binevoiti a impartasi dietei acesta declaratiune a nostra, ca cauzele lipsirei nostre din dieta, in totu cuprinsulu eei, remanendu etc.

Sabiu in 22 Iuliu 1863.

(Subscrisi:) Ludvig Haynald Episcopu r. c.

din Transsilvania si regalistu; Samuel Bodol'a Episcopu de confessiunea helvetica si regalistu. Ioann Kriz'a Episcopu unitaru si regalistu. Stefan Ugron regalistu. Conte Nicolae Thorocz kay senior, regalistu. Conte Samuel Teleki regalistu. Alexius Simon regalistu. Conte Gabriel Bethlen deputatu din Comitatulu Albeidesusu. Br. Stefan Kemény junior, deputatulu Albeidejosu. Conte Benedikt Mikés junior deputatulu districtulu Brasiovu. Conte Ioann Bethlen senior, Lazaru Ugron, Gabriel Daniel deputati din scaunulu Odorheiului. Conte Emericu Miko, Conte Dionys Kalnoky, Gregor Thuri deputati treiscaunelor. Anton Miko dep. Cercului de josu si Casson. Michailu Miko si Gregor Mihaly dep. scaunulu Csikului, Samuel Nagy, Conte Stefan Rhedey dep. scaunulu Muresiului. Gregor Beldi, Nicolae Galdep. a scaunulu Ariesiului; Br. Franz Kemény, Conte Ioann Mikés, dep. a regiei cetati libere Clusiu. Conte Dominik Teleki senior. Br. Albert Banffy dep. alu reg. cetati libere M-Vásárhely. Carl Vesely, Br. Gabriel Kemény dep. ai regiei cetati libere Alba-Iulia. Gregor Simai, Salamon Gai-zágo, dep. a regiei cetati libere Gerla (Szamos Ujvar) Conte Wolfgang Bethlen, Stefan Csiky dep. ai regiei cetati libere Eilisabetopolu, Nicolae Szilvasy dep. din Abrudu. Carl Timár dep. din Ogn'a Sabiului. Conte Paul Kalnoky dep. din Kézdi-Vásárhely. Br. Zsigmond Szentkérésztay dep. din Sepsi-Sz.-György. Ioann Boér dep. alu opidulu Székely Odorheiului. Ioann Fejer dep. din Bereczk, Ioann Geczö dep. din Csik-Szereda. Br. Dan. Banffy dep. din Szék. Conte Bél'a Banffy dep. din Cosiocn'au, Moses Berde, dep. din Ilyefalva. Ioann Gál dep. alu celoru doue comune impreunate Olafalva, Wolfgang Véér dep. din Déés. Alexius Sándor dep. din Aiudu. Moses Ebergényi dep. din Rosia, Georg Ferenczy dep. din Gyergyó-Sz. Miklos. Ioann Bodol'a dep. din Dev'a, Karl Zeyk dep. din Banffy-Hunyad, Ladislaus Tisza dep. din Turda. —

Voci din Vienn'a asupr'a deputatiloru magiari.

„Press'a“ aduce unu articulu suprascrisu: „Der Rückzug der Magyaren in Siebenbürgen“ (retragerea Magiariloru din Transsilvania), in care vorbesce cu multa cunoastintia a impregiurariloru despre acestu obiectu. Ne fiindu-ne cu potintia a reproduce, dupa cum amu dori, articululu acest'a memorabilu in tota estinderealui, l'impartasimu in estrasu. Dupa ce se spune, ca Magiarii n'au venit si pe semne nici ca voru veni la dieta, dice aceea, ce disese de curendu d. B. in Gaz. Trans. nr. 53, ca Magiarii transsilvani nu mai lucra dupa convictiunea individuala si dupa cum le dicteaza trebuintiele tieriei, nu mai procedu dupa planulu celu moderatu, ce i-a condusu in restimpulu alegeriloru, ci asculta de inspiratiunile partidei celei mai extreme nationale, ce le tramise in Transsilvania pre capulu seu Colomanu Tisza. Caus'a acestei procederi, dice „Press'a“, e nemultiamirea Magiariloru cu rezultatulu alegeroru,

din care de o parte potu vedé si trebuie sa veda slabiciunea lor propriu, de alta parte insa tari'a preste tota acceptarea a Românilor, precum si nepotinta de a-si forma partid'a magiara din deputatii romani o fractiune unionistica; mai de parte desmetirea lor in privinta cuventului de tron, care sperau ei ca va privi pre Magiarii ca pre natiunea suverana, ear de interesele Românilor si ale Sasilor, precum si de ale imperiului intregu nu se va ocupa. In fine dice, ca la resolutiunea cea precipitata a Magiilor a contribuit si concordia, ce o veduira intre Romani si Sasi, prin carea ei si veduira nimicite planurile sele de a-i desbina pre acestia intre sine, prin urmare de a verba in castrele lor pentru interesele specifice-magiare. — „Tote aceste impressiuni si observatiuni felurite indemnara pre magiarii in conferintiele lor, ce le avura din 14 Iuliu incóce sub presidiulu cont. Mikes de mai multe ori pe di, si care 'n 16 se dice c'aru fi duratu o dup'a media ntréga, a nu lua parte la dieta nici deocamdata si pote nici mai tardiu. Intrepretarea, ce cerca acum in urma a o da portarei sele, declarandu ca aceea aru fi fostu hotarita inca 'nnaintea de alegari, e o incercare nenorocita a-si serva onorea. De aru fi avutu intr'adeveru planulu de a alege si de a se da la alegeri numai pentru aceea, ca sa inchida altor'a drumulu, atunci n'aru fi fostu de lipsa pentru cei alesi, a se osteni pan' la Sabiu, a desbate cu dilele de capu asup'a tacticei lor mai departe si pre insisi partisanii lor a-i lasa la indoiela despre acésta tactica. Déca aru fi fostu devotati ei de-la 'nceputu teoriei abtinerei, nu era de lipsa, a chiama pre capulu partidei resolutiunistice de-la diet'a pestana (Col. Tisza. Red.) anume la aceste conferintie la Sabiu, si acumu foile de partida nu si-aru contradice de mai multe ori intr' unu singuru articulu despre procederea partidei magiara. Dintr'alte in fine totu atát'a e, déca s'au decisu Magiarii de un'a ori de patru septemâni a nu lua parte; urmarile acestei portari pentru Transsilvania si pentru imperiulu intregu la ambele casuri sunt aceleasi. — In fine crede „Press'a,“ ca in tote cestiunile, ce atingu unitatea imperiului, Sasi si Români voru merge mana 'n mana, si se bucura, ca cestiunea tramiterii la Senatul imperialu va fi deslegata, nainte de a se escá intre Romani si Sasi cert'a cea vechia teritoriola, ce i-aru pote desbina. — (Va urmá.)

Unu actu de intolerantia.

In sedintia din 23 Iuliu a casei deputatilor din senatulu imperialu interpelara pre Ministerulu de justitia deputatii Bendel'a si socii lui in modulu urmatoriu:

Foia rutena „Slovo“ comunica, ca profesorulu gr. c. de dogmatica de-la universitatea din Leopole, Czealumczakievicz in 17 Iunie a. c. in prelegere publica de pe catedra in fatia ascultatorilor de teologia din anulu alu doilea a vatematu biseric'a gr. or. prin uumátorele blasfemii: Schismatici sunt filii diabolii, ecclesia schismaticorum est synagoga diabolorum; in eucharistiaschismaticorum ipse sedet diabolus. In considerarea acestui faptu subscrisulu pune intrebarile; 1) Iuat'au regimulu cunoscintia despre acésta intempleré? 2) Este elu aplicatu a avisa organelé de justitia, cându acestea aru intardiá, spre a tracta oficialminte si legalminte casulu acesta? — De n'am vedé negru pe albu, si inca intr'o foia oficiosa aceste blasfemii, nu le am pote crede. —

Sabiu in 20 Iuliu. In privinta desu numitulu memorandu alu deputatilor si regalistilor magiari scrie „Corespondintia generala:“ Cele mai multe jurnale unguresci adusera comunicarea priimita si 'n foi de aici, de deputatii dietali neintrati in diet'a transsilvana si mai multi de natiunalitate unguresca si secuiésca chiamati de-la p. n. locu la acésta dieta aru fi preparatu si hotaritu unu memorandu seu o reprezentatiune cátra Imperatulu, carea sa se aduca Imperatulu prin o deputatiune compusa din Episcopulu Haynald, Baronulu Kemény si Conte Eméricu Mikó, ba ca acésta deputatiune aru fi si plecatu spre Vienn'a. Precum aflamu din isvoru autenticu, comunicatele sunt neadeverate si se paru a se fi escatu prin aceea, ca Eppulu Haynald, Br. Kemény si Conte Mikó s'au rogatu a fi prii-

miti la Maiestatea Sea, spre a-si da socotela pentru portarea lor in privinta dietei. Consiliarilor intimi Kemény si Mikó, — nu insa si Episcopulu Haynald — sa se fi nduratu a le concede Maiestatea Sea, precum audimu, a-si espune fiecare deosebitu caus'a sea privata in câte o audiintia in 31 Iuliu. —

Sabiu in 18 Iuliu. **Seiri importante.** In loculu d. Directoru Munteanu, care a resignatu la alegerea-si de deputatu in cerculelectorulu V. alu comitatulu Albei de jos, audimu cu multa placere, ca s'au alesu d. Consiliaru aulicu Demetriu Moldovanu. — Conte Eméricu Mikó si Baronulu Franciscu Kemény au plecatu in 17/29 Iuliu de-la Clusiu la Vienn'a; pentru ce? spune citatulu pasagiu din Cor. gen.

Sabiu 29 Iuliu. (Tramist). In gazetele magiare K. Közlöny si Korunk nu mai incéta recriminatiunile atátu in privinta alegerilor Deputatilor dietali din Comitate, câtu si in privinta legii electorale. Ii dóre, ca in Comitate s'au alesu deputati din natiunea romana: adscr. u alegerile nu solidaritatii si increderei Românilor in deputatii alesi, ci unoru agitatiuni neomenóse, afurisenii, si scie Dumnedieu cátoru lucruri din creri rei, si pentru patra nostra stricatori esite: dicu ca legea electorala e pe exsersa, (?Red.) dându dreptulu de alegere la care au platitu 8 f. v. a. contributiune directa in anulu 1862; dicu mai incóce, ca in Comitate $\frac{1}{3}$ parti ale posesiunii, care este proprietatea Magiilor, prin alesi deputati romani nu este reprezentata in diet'a Transsilvaniei, — nu pentru ca dóra publiculu romanu nu ar cunosce nedreptatea acestoru recriminatiuni, ci pentru ca potu fi unii, cari cetescu gazetele si magiare si romane, de nu au deplina informatiune despre alegeri si legea electorale; me aflu in datoratu a da niscari desluciri in privinta acésta.

Alegerile s'au intempleru in toate Comitatele cu cea mai buna ordine; s'au alesu Romani prin Romani, pentru ca au avutu alegatorii incredere in alesi sei. Au doara potea fi altmintelea? nici de cátu! In Comitate si pana 'n anulu 1848, si atunci, si de atunci in cóce au fostu Romani din partea possessorilor magiari atátu asupriti, incátu este lucru de admirare, déca magiarii potu dice, ca Romani aru fi catra ei cu applecure, pana 'n 1848 i-au asupritu cu robot'a, in 1848 cu revolutiunea dela 1848, pana 'n 1858 in calea politica cu exactiunea prestatiunilor dela pretinsii curialisti, dela 1858 pana astadi cu processele nedrepte la sedriale urbariale asup'a miserilor Romani pornite — tote acestea sunt fapte, care in lungulu si largulu comitatelor facu ura, facu pisma in inim'a Românilor asup'a proprietarilor magiari — si totusi Gazetele lor K. Közlöny si Korunk voiescu alegerile Românilor cu preteritiunea Magiilor facute ale adscribe afuriseriilor prin preoti facute, si altoru agitatiuni neomenóse. Nu aici, ci insusi in voi cautati caus'a, pentru carea Romani lucratori de pamentu si acum si in lungu timpulu voru fi straini de cátra voi, proprietarii Magiari: spuneti-mi voi mie, ca sa potu si eu spune lumei céii civilisate, ce ati facutu voi pentru acei Romani, cari v'au facutu voua robote pana 'n 1848 si pentru cari ati capétatu voi dupa 1848 din desdaunarea pamentulu atátia bani, cátu potu dice, ca vi s'a platitu pamentulu, ce a venit in man'a fostilor iobagi, in cele mai multe parti ale Transsilvaniei cu pretiari. Eu nu pocu cuprinde, cum potu gazetele mai susu dise fi asiá orbe de nu vedu, seau nu voiescu a vedé caus'a, care tine pre Romani straini de cátra proprietarii magiari. — Acele gazete nu se uita intre poporu, nu cearca, ce se intempla in Comitatu Cosiocnei in Mihes, unde 10 familii stau in ultima satulu expossesiunate acum in mediulu verei, cându aru ave sa secere ce au semenatu in toamn'a trecuta, — ci canta cadearea candidatilor Magiari in alte cause poporulu romanu ne-cunoscute.

Acestea despre caus'a, pentru care au cadutu Candidatii magiilor in comitate; acumu despre censulu de 8 f. v. a. Acésta este tare dreptu *) punéndulu in comparatiune cu legea electorala a Ungariei din 1848, dupa carea alegatoriu este acél'a, care are $\frac{1}{4}$ parte a unei Sessii urbariale — posesiunea acésta aru fi camu 9 jugere; — acumu de in locu de 8 f. v. a. censu s'aru pofti posesiunea de 9 seu 10 ju-

*) Noi insa nu vomu incéta a starui, ca sa devina si mai dreptu, va sa dica mai micu. (Red.)

gere. — Romanii aru avea mai multi alegatori, ca cu censu de 8 fl. v. a si Magiarii cu candidatii lor in comitate in acestu casu iara aru veni in minoritate. Ore atunci ce aru mai dice? apoi sa scie gazetele mai susu scrise si aceea, ca Romanii inca au atal'a simtire catra omenii lor, catu magiarii catra candidatii lor. — Au dora ei credu si aceea; ca din Romanis'au storsu si jubirea, si simtiulu si dragostea?! — In urma amu de a reflecta ca assertiunea ca proprietarii cei mari magiari tinu ²/₃ de pamentu in comitate, este falsa — ce se pote documenta cu acea, ca proprietarii cei mari magiari in Comitate nici in un'a comuna n'au fostu in stare a commasa, unde n'au potutu trage pre Romani catra sine, ce, de aru avea ²/₃ din possessiune o ar fi facutu de siguru; asi dora gazetele Kozlony si Korunk si in acea parte voiescu a nutri lumea magiara cu neadeveruri! Nu asi Domniloru! Nu ast'a e calea impaciurei nationalitatiloru; cu ast'a mariti ur'a; faceti vrasba intre nationi, — si nutriti pism'a mai multu de catu o domoliti. — Nu potu cuplinde, ce scopu au gazetele mai susu numite, candu locu de a manuce, si a lumina populu voiescu a-lu duce la fatacire mai mare; fiti dora voi gazetari odata drepti, marturisiti adeverulu, ca numai asi potemu spera apropiarea Romaniloru din Comitate catra Magiari. Au dora Domnia Vostra nu doriti aceea? nu lucrati intru acolo? de ar fi asi, atunci nu am vorba, atunci mi-am perdutu ostenele, atunci nu am sperantia de a vede odata pre Romanii din Comitate cu Magiari uniti in cugetu. — Mai autaiu ce e fruntea lucrului? sa multiemimu Principelui nostru pentru conchiamaarea Dietei — unde se voru trage linii dupa putintia intre pretensiunile nationale, care voru stinge frica, ca un'a natione voiescu a asupri pre cealalta, unde dora se va ingriji si de sortea pretinsiloru curialisti, unde se va regula pentru comitate proportiunea, cati amplaiati sa fia din natione romana si cati din natione magiara? s. a. Acum concludu scrisoarea cu acea dorintia, ca sa deie Dumnezeu — sa vedemu catu mai curendu sperantiile noastre in diet'a presenta create, infintiate si realitate, sa veda lumea, ca dispositiunile Monarchului au fostu prin deputatii romani bine priimate, bine interpretate si bine realizate! D. M.

Varietati si noutati de di.

(In caus'a drumului de feru Oradea-Clusiu-Brasiovu) Inurm'a epistolei d. Pauwels, intreprindiatoriului belgicu, catra cont. Zichy — amintita si de noi in nr. 59. — mai multe notabilitati transilvane, mai cu seama magiare, predara Esc. Sele, Gubernatorului Conte de Crenneville o petitune, in carea-lu roga cu urgentia, a midilei concessiunea ne amanaata a acestei linii, carea este de importantia pentru Europ'a, de carea (in legatura cu liniile laterale Teiusiu-Belgrad si Copsiti'a-Sabiuu) depinde venitoriulu patriei nostre. Suplicantii se temu, ca prin considerari indelungate lucrulu se va amana preste mesura, pecandu prin grabiro s'aru pote da lucru si castigu multoru mii de omeni lipsiti, mai cu seama n Ungaria de josu. —

(Prevaricatiune de paduri). Lui „Hon“ se serie din Rosi'a demunte, a tieranii romani au inceputu a prad'a padurile erariale de la Scarisior'a, si ca o comissiune esita cu gendarmi in fati'a locului a fostu pefugata de securile locuitoriloru, incatu trebui sa iesa o compania de soldati cu puscile pline. — Asceptamu, ca intieleginti'a de pe acolo ne va da o deslucire in privinti'a acestui evenimentu deplorabilu; nu potemu insa suprima profund'a nostra parere de reu, ca referintiele de acolo intre erarii si locuitori se incurca din di in di totu spre pagub'a locuitoriloru, cari sunt amenintati a ajunge preste putinu la sapa de lemn si a lua lumea n capu.

(Essamenele in academi'a de drepturi).

In 1-a Iuliu c. n. se incepura esamenele semestrale la academi'a c. r. din Sabiuu si sa finira in 24 Iuliu. Tinerii romani esira preste totu cu resultatu multiemitoriu, cu tote ca pe langa alte multe neajunsuri — i mai impiedeca si limb'a germana. Insa multiamita Domniloru profeessori ca acest'a o iau in consideratiune si nu cauta mai nimica la limba, ci numai la studiu; ne potemu lauda, ca de partinire nationala nu-i nice vorba, toti, romani si neromani se respecteza intru o forma. Ear' D. Dr. Sentz la inceputulu anului scolaru

pana candu tinerii se mai dedara cu limb'a, esplea pre scurtu romanesc cece ce dicea germanesc, ear' la esamenu celoru ce nu se poteau esprime bine germanesc le concedea sa raspunda si romanesc.

In anul' acest'a absolvara si depusera esamenulu teoreticu de statu optu tineri romani, adica 1. Candidu Albin i din Ciufudu, Comitat. Albei de josu, Basiliu Tolu Alutanu din Fagarasiu, Ioann C. osieriu din Alb'a Iuli'a, Michailu Dobonde Rusca, din Teiusiu Comitatu Albei de josu, Georgiu Popu Fagarasiu, anlu din Fagarasiu, Bisantiu Maniu din Fofeldea scaunulu Noerichului, Augustu Munteanu de Fuzes din Vaidahaz'a Comitatu Dobocei, Demetriu Partia din Berghiuu Comitatu Albei de josu.

Alti trei impiedecati prin morbu si alte cause voru depune la toamna in Octob. — A.

(Literariu). D. Canonicu gr. cat. din Lugosiu Gavriilu Popu va sa edea unu compendiu de istoria Banatului cam de 8 cole, la care deschide prenumeratiune cu 70 xr. v. a. Redactiunea acestei foi bucurossu priimesce si ea abonaminte la acestu opsioru folositoriu.

Principatele romane unite.

Eri la 8 Iuliu a fostu mare ceremonia militaria la Curtea Domnesca cea arsa din Dealulu Spirei pentru punerea temeliei manufacturei de arme a Romaniei. Olerulu Capitalei cu presf. sea Vicariulu Mitropoliei, a bine cuventatu prin santirea apei punerea petrei angularie a edificiului.

Maria sea Domnitoriulu a depusu intr'o cutia de plumbu doua pergamente, unul cu planulu edificiului si altulu cu desemele tutoru armelor epoeci, precum si o medalia de aur comemorativa avendu pe aversulu seu planulu edificiului, armele Romaniei, „legenda manufactura de arme“, fera pe reversu „manufactura de arme a Romaniei fondata in timpulu Domniei lui Alessandru Ioann I. fiindu ministru de resbelu generalulu Ioann Emanuelu Florescu, anulu 1863 lun'a Iuniu.“

Pergamentulu care reprezenta armele epoeci, este o ideia care o sa fia bine cuventata de secolii viitori. Dece acesta ideia ar fi fostu totu-deun'a. negresitu ca multe nedomeriri s'aru fi potutu deslega candu se descopere, prin ramastiele ruineloru, asemenea semne in privinti'a istoriei armelor.

Dupa acesta, Maria Sea a plecatu, si ostirile cari era din tote armele cate o despartire, au defilatu pe diinnaintea generalulu Florescu.

Putemu dice, ca de eri s'a fondata garanti'a nationalitatii si a autonomiei nostre, pentru ca numai armele si nimicu altu de catu armele garanteza Staturile si autonomi'a lor.

„Buciumulu“

Cronic'a din afara

se ocupa inca totu de caus'a polona ca de cestiunea cea mai importanta si de interessu mai generalu europeicu. Respusurile Rusiei cu negatiunile loru firesce n'au potutu multiam nici pre cabinetulu Viennesu, nici prin celu din Paris nici in fine pre celu din Londr'a. Procederea cea mai simpla acutu aru fi sa fia, ca cele trei poteri sa tramita unu ultimatu catru Russia, si deaca nici acest'a n'aru ave efectulu doritu, atunci sa retraga pre ambassadorii lor din Petropole, sa rumpa negociatiunile diplomatice cu Russia si sa-i declare reshoiulu. Acest'a insa e lesne de disu, dar anevoia, inca forte anevoia de facutu. Caci Franci'a are risipiti preste tota fati'a pamentulu 150,000 soldati, dintre cari pre nici unulu nu-lu pote rechiama dela postulu seu; si apoi ori pe unde ar vrea sa treca in Poloni'a decatra apusu si media nopte, (caci drumulu pe la marea negra aru fi prea lungu si o-aru duce prin teritorii neutrale), ar trebui sa atinga pamentulu prussescu, incaierandu-se cu Prussia, carea la castulu estremu pote pune pe pecioru preste 400,000 de feciori, aru trebui sa se incaiere totu odata si cu confederatiunea germana, carea, fiindu un'a, pote dispune de 800,000 baionete. — Engliter'a iarasi n'are nici unu interessu deosebitu a-si sacrifica banii si soldatii pentru Poloni, ori catu e de mare entusiasmulu pentru acestu poporu nefericitu. In fine Austria? Ea cum va procede in contr'a Rusiei, candu la impartirea Poloniei din anulu 1772 si la anulu 1795 a fostu aliata cu Prussia si Russia, si candu e in periculu a-si vede un'a din cele mai mari provincie ale sele, Galiti'a, cuprinsa si ea de flacar'a

revoluției polone! Si asiă consideratiuni cându de unu felu cându de altulu léga cabinetelor mănile si le indeamna a pastră deocamdata pacea, care nici unqu nici altulu nu cutéza a o stric'a. —

Ministrulu efaceriloru dinafara, Conte Re ch b e r g indata ce priimi depes'ia russésca a Principelui Gortschakoff, scrisé cãtra ambasadorii austriaci Principelul Metternich din Paris si Contele Apponyi din Londra, protestã incontr'a a trei puncte din depes'ia russésca: 1) In contr'a pasagiului, ca Austri'a aru fi sciutu si aru fi aprobatu refusarea Russei: de a se alaturã la conferinti'a proieptata, 2) in contr'a punctului, unde se face assemenare intre provinciile polóne de subt Austri'a cu provinciile polone de sub Russi'a; 3) in contr'a punctului, prin care Russi'a va sa traga pre Austri'a in aliantia cu sine si cu Prussi'a.

Contele Rechberg avù totã caus'a a se grabi cu aceste rectificãri naintea Franciei si a Engliterei; cãci respunsulu russescu cãtra Austri'a, in care se laudã portarea contelui Rechberg, atatu e de finu si de ecuvocu (cu dóua întielesuri), incãtu in cabinetele din Parisu si Londra prea lesne poté sa se nasca suspiciunea, ca Austri'a aru fi contielesca cu Russi'a si aru umblã cu cugetulu de a se rumpe de cãtra ele. —

Turci'a.

„Românului“ se scrie din Constantinopole, ca Pórt'a face pregatiri de resboiu. Sub comand'a Serdariului Ekrem Omer Pasi'a se concentreza la Bosforu 30,000, fetiori; assemenea au priimitu Nusra Pasi'a ordinu a luã comand'a in Rumeli'a. Fortarét'i'a Sium'a se pune in stare de aparare. Carsu cetate in Asia mica) se provisiuneaza cu tóte cele de buintióse pentru resbelu. — Caus'a acestoru pregatiri se dice a fi o rescòla in Caucazu.

Mai nou.

Dupaco depesia telegrafica a lei „Herm. Zeit.“ etc. dto Wienn'a 31 Iuliu foile de acolo spunu, ca Eppulu Haynald fundipsitu si de demnitate de Consiliarugubernialu intransilvanu.

32—3

Publicatiune.

(Tramisa.) In urm'a rescriptului emis de catra inaltulu ministriu de resboiu din 9 Iuliu 1863 desp. 14 Nr. 1414, se voru priimi Elevi in Academi'a Iosefina atãtu la ascultarea cursulu de invetiamentu mai inaltu, câtu si la celu mai de josu, si anume in locuri solvende, si in locuri — pentru militari france.

Conditunile mai de aprópe se potu privi in Novela sãbiiana impreunata cu carieriulu transsilvanu esindu in 21 24 si 27 Iuliu 1863.

Sabiiu in 17 Iuliu 1863.

Nr. 33—2

Concursu.

1. In urmare Intimatului inaltului maritului Consilium Locotienatoriu ungurescu din 2 Augustu 1862. Nr. 49,173. se deschide concursu pana in 10 Augustu a. c. pre statia invetiatoresca din Chizd'ia pre langa emolumentele 52 fi. 50 xr. v. a. $\frac{1}{2}$ jughere de gradina, $\frac{1}{4}$ de fenatia, 15 chible de grau si 15 de cucurudiu, 50 punti de sare, 50 punti de clisa, 9 punti de lumini, 9 stangeni de lemne, si cortelu liberu.

2. Totu in intielesulu mai susu laudatului intimatu se deschide concursu pana la 10 Augustu pre statia invetiatoresca din Zabaltiu cu emolumentele anuale 73 fi. 50 xr. v. a., 3 jughere de aratura, $\frac{1}{2}$ jughere de gradina, 16 chible de grau, 20 chible cucurudiu, 50 punti sare, 100 punti clisa 15 punti de lumini, 8 stangeni de lemne, si cortelu liberu.

3. Totu in intielesulu aceluasi inaltu intimatu se deschide concursu pana la 12 Augustu a. c. pre statia invetiatoresca a Radmanestiului pre langa emolumentele 73 fi. v. a. 3 jughere de aratura, $\frac{1}{2}$ jughere de gradina, 12 chible de grau, 20 chible de cucurudiu, 50 punti sare, 100 punti de clisa, 15 punti lumini, 8 stangeni lemne, cortelu liberu.

Doritorii de a cuprinde aceste posturi se indrepta a-si

tramite recursele sele cuviintióse timbrate, si prevediute ce Extractu de botezu, cu Documente despre capacitate, despre servitiulu de pana aci, si despre portarea sea politica si morala.

Lippov'a 10 Iuliu 1863.

I o a n n T i a r a n m. p.

Prof. distr. si Inspectoru scolaru.

Multiamita publica.

Pe tómn'a anului 1861 s'a formatu in orasiulu Muresiu—Osioheiu o asociatiune romãna sub presidiulu venerabilului Domnu I. Dimitriu Fogarasi negutiatoriu din tergulu Muresiului, care asociatiune fiindu petrunse de adeveratu zelu nationale si totdeodata avendu si convictiunea despre starea cea putinu favorabile a tineriloru romãni de pela universitãti si academii de drepturi, din spesele proprii facendu o colectiune de bani in sum'a 165 fi. v. a. adunati mai cu sãma din partea onoratoriloru domni negutiatori si alti respectivi domni din rangulu amplotatoriloru orasiului Muresiu Osiorheiu, formã dóne stipendii anuale decãte 80 fi. v. a. si dete concursu in diuariulu romãnu „Amiculu Scòlei.“ In jurmai concursului O. Asociatiuni competindu si eu subscrisulu dupa unulu din ajutórele numite, fui atãtu de norocosu de a fi impartasitu cu unulu din stipendiile amintite. Acestu ajutoriu lu capatai in restempu de doi ani, adeca in anulu alu doilea si alu treilea academicu, carele cu atãt'a mi-a servitu spre mai mare inlesnire, deórece si eu me numeramu intre cei putinu dotati in privinti'a materiala. Dreptu aceea finindu studiile juridice la academi'a c. r. din Sabiiu pe langa ajutoriu filantropicu dela onorat'a Asociatiune, cugeta cumca acẽsta fapta a O. Asociatiuni merita nu numai in respectulu recunoscintei, ei si alu cuviintiei de a se comunicã o publicu romãnu spre imitare si spre emulatiune, eara fatia cu o Asociatiune in genere si venerabiliu domni contribuenti in spetia me simtu oblegatu cu cea mai adenca multiamire si recunoscintia, ceea ce eu acẽsta ocaziune-mi si iau onóre de a implini.

Sabiiu in 30 Iuliu 1863.

V i s a n t i u M a n i u m. p.

Juristu absolutu.

30—3

Incontr'a

bòleloru si epidemieloru de vite,

ce grasséza in arsi't'a verei tare intre vitele cornute si peróse si chiaru si intre cai, se ntrebuintieza prafulu de vite de Kormenburg cu succesele cele mai bune cá mediu preservativu, si se póte trage totdeun'a curatu pri urmatórele firme:

In Sabiiu prin d. F. I. Zóhrer Bai'a mare S. Haradzeck,
d. I. Iahn, Aiudu A. Bistritsany
„Bistrit'a prin „ S. Dietrich Papa S. Bermiller
„ Orasthia „ C. Worsch Reghinulu sas. Dietrich et
„ Déju „ S. Kremer, Wachner
„ Clusiu „ I. Wolff Seps-S. György B. Vitalios.
„ Brasiov I. L. si A. Hesshaimer et comp.
„ Ios. de Gyertyanffy si fii.

Protocolulu si diuariulu stenograficu alu Congressului nationalu dela Duminec'a

Tomei au esitu din tipariu, si se póte capetã la Directiune atipografiei diecesane cu 70 xr. v. a.

Este de insemnatu, ca editiunea acẽst'a este proprietatea nationala.

Se afla inea numeri de ajunsu dela inceputulu semestrului II. — Ne rogamu a ni se tramite restantiele din abonaminte.

Burs'a din Vien'a in 19/31 Iuliu 1863.

Metalicele 5%	75. 70	Actiile do creditu	190. 40
Imprumutulu nat. 5%	81. 70	Argentulu	110. 75
Actiile do banca	786.	Galbinulu	5. 36½